

**Vocabulari de teoria del dret,
filosofia del dret i drets humans**

català / castellà

VOCABULARI DE TEORIA DEL DRET, FILOSOFIA DEL DRET I DRETS HUMANS

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Facultat de **Dret**

Servei de Política Lingüística

Títols publicats:

1. *Vocabulari de dret romà*
2. *Vocabulari de dret penal*
3. *Vocabulari de dret internacional públic*
4. *Vocabulari de dret del treball*
5. *Vocabulari de dret eclesiàstic de l'Estat i dret canònic*
6. *Vocabulari d'economia*
7. *Vocabulari de dret administratiu*
8. *Vocabulari de dret financer*
9. *Vocabulari de teoria del dret, filosofia del dret i drets humans*

**Vocabulari de teoria
del dret, filosofia del dret
i drets humans
català / castellà**

Elaborat per José García Añón

Revisió terminològica:
Francesc Esteve i Josepa Melià

Col·lecció Vocabularis universitaris bàsics

Sèrie Dret, 9

© Servei de Política Lingüística i Facultat de Dret de
la Universitat de València

José García Añón, professor del Departament de Filosofia
del Dret, Moral i Política, ha elaborat aquest vocabulari.
Francesc Esteve i Josepa Melià, terminòlegs del Servei
de Política Lingüística de la Universitat de València,
n'han fet la revisió terminològica.

Col·laboració: Joan A. Cebrian

Data: Juliol 2005

Maquetació i impressió: Impremta Máñez

DL: ***

Sumari

Presentació	3
Instruccions de maneig	5
Vocabulari	9
Índex castellà	23

VOCABULARI DE TEORIA DEL DRET, FILOSOFIA DEL DRET I DRETS HUMANS

Presentació

L'obra que teniu a les mans s'insereix en una col·lecció de vocabularis bàsics nascuda amb la voluntat d'atendre una necessitat evident: la difusió de terminologia especialitzada entre els estudiants de la Universitat de València. El seu objectiu concret és facilitar el coneixement de la terminologia pròpia de cada àrea específica entre els estudiants de la llicenciatura de Dret, però també pot ser d'utilitat per a l'alumnat d'altres titulacions que cursa assignatures relacionades amb les disciplines corresponents.

Cadascun dels títols d'aquesta col·lecció ha estat elaborat per un professor universitari, especialista en la matèria, que s'ha responsabilitzat de la tria dels termes que poden tenir un major interès per a l'estudiant per la seua rellevància en l'àrea de coneixement o per les dificultats lingüístiques que poden suscitar. Els tècnics de l'Àrea de Terminologia del Servei de Política Lingüística n'han fet la revisió terminològica.

Esperem que aquest recull siga útil als estudiants —els seus principals destinataris—, als professors i als investigadors, i que alhora contribueisca a reforçar l'ús de la llengua pròpia en els estudis de Dret. Finalment, és voluntat nostra que aquesta iniciativa conjunta entre la Facultat de Dret i el Servei de Política Lingüística no aparega com un fet aïllat, sinó que constitueisca no més una primera baula d'una profitosa cadena de col·laboracions futures.

Carlos L. Alfonso Mellado
*Degà de la
Facultat de Dret*

Antoni Llabrés Fuster
*Director del
Servei de Política Lingüística*

VOCABULARI DE TEORIA DEL DRET, FILOSOFIA DEL DRET I DRETS HUMANS

Instruccions de maneig

El *Vocabulari de teoria del dret, filosofia del dret i drets humans* conté 302 termes en català i les seues equivalències en castellà. Les entrades van ordenades alfabèticament seguint una ordenació discontinua, és a dir, quan es tracta de sintagmes, per ordenar-los, es prenen mot a mot i s'hi compten també els espais en blanc i els caràcters no alfabètics, com l'apòstrof.

Els termes van introduïts per un número d'ordre i acompanyats de l'expressió abreujada de la categoria gramatical. Quan cal, se'n recullen els sinònims o s'hi afegeixen notes complementàries.

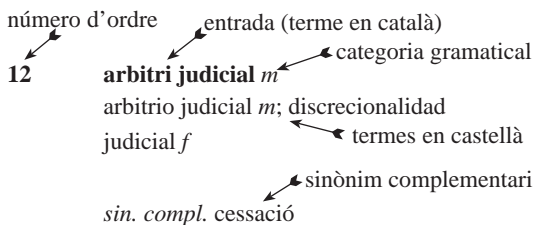
Finalment, en les darreres pàgines s'inclou un índex alfabètic de tots els termes castellans, els quals remeten mitjançant un número d'ordre a l'entrada corresponent del terme català.

Consulta

12 arbitri judicial *m*

arbitrio judicial *m*; discrecionalidad judicial *f*

sin. compl. discrecionalidad judicial

Abreviatures utilitzades

<i>adj</i>	adjectiu
<i>f</i>	substantiu femení
<i>m</i>	substantiu masculí
<i>m i f</i>	substantiu masculí i femení
<i>pl</i>	plural
<i>sin.</i>	sinònim absolut
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>v tr</i>	verb transitiu

Entrades

Els substantius que presenten doble forma de gènere recullen la indicació de la terminació femenina tant en català com en castellà. Exemple:

ciudadà -ana *m i f*
 ciudadano -na *m i f*

Els verbs apareixen en infinitiu. Exemple:

abolir *v tr*
 abolir *v tr*

Remissions

Alguns termes poden tenir formes sinònimes, que es presenten introduïdes per les abreviatures *sin.* o *sin. compl.* La primera, *sin.*, indica que els termes en qüestió són sinònims absoluts (és a dir, en pla d'igualtat) i apareix en tots els termes afectats. Exemple:

investigació *f*
 investigación *f*

sin. recerca

recerca *f*
 investigación *f*

sin. investigació

La indicació *sin. compl.*, 'sinònim(s) complementari(s)', recull, sota el terme considerat preferent, el sinònim o els sinònims considerats secundaris. Cadascun d'aquests remet al preferent amb la indicació *vegeu*. Exemple:

validesa factual *f*
 validez fáctica *f*; validez factual *f*

sin. compl. validesa fàctica

validesa fàctica *f*
vegeu validesa factual

En els sinònims castellans la preferència s'indica mitjançant l'ordenació: els primers enunciatos són els considerats d'ús prioritari.

norma fonamental *f*

norma fundamental *f*; norma fundante
básica *f*

Notes

Les notes donen informació de caràcter lingüístic, terminològic o tècnic, entre altres. Exemple:

necessitats bàsiques *f pl*

necesidades básicas *f pl*

Nota: Terme d'Agnes Heller que designa els elements objectius per a la fonamentació dels drets humans.

Índex

Al final del vocabulari hi ha l'índex castellà, en el qual cada terme remet mitjançant un número d'ordre al terme català corresponent. Exemple:

técnica de alentamiento, 282

VOCABULARI DE TEORIA DEL DRET, FILOSOFIA DEL DRET I DRETS HUMANS

A

- 1 **abolir** *v tr*
abolir *v tr*
- 2 **abrogar** *v tr*
abrogar *v tr*
- 3 **acte jurídic** *m*
acto jurídico *m*
- 4 **advocat -ada** *m i f*
abogado -da *m i f*
- 5 **aforat -ada** *m i f*
aforado -da *m i f*
- 6 **ambigüitat** *f*
ambigüedad *f*
- 7 **anàlisi** *f*
análisis *m*
- 8 **analogia** *f*
analogía *f*
- 9 **antinòmia** *f*
antinomia *f*
- 10 **aplicabilitat del dret** *f*
aplicabilidad del
derecho *f*
- 11 **aplicació del dret** *f*
aplicación del derecho *f*
- 12 **arbitri judicial** *m*
arbitrio judicial *m*;
discrecionalidad
judicial *f*
- sin. compl.* discrecionalitat
judicial
- 13 **argument jurídic** *m*
argumento jurídico *m*
- 14 **argumentació jurídica** *f*
argumentación jurídica *f*
- 15 **aristotelisme** *m*
aristotelismo *m*
- 16 **article** *m*
artículo *m*
- 17 **assaig** *m*
ensayo *m*
- 18 **associació** *f*
asociación *f*
- 19 **atributivitat** *f*
atributividad *f*
- 20 **autointegració** *f*
autointegración *f*
- 21 **autònom -a** *adj*
autónomo -ma *adj*
- 22 **axiologia** *f*
axiología *f*
- 23 **axiologia jurídica** *f*
axiología jurídica *f*

B

- 24 **balanç entre principis**
del dret *m*
balance entre principios
del derecho *m*
- 25 **branca del dret** *f*
rama del derecho *f*

C

- 26 **certesa** *f*
certeza *f*

- 27 ciència del dret** *f*
ciencia del derecho *f*;
ciencia jurídica *f*;
jurisprudencia *f*

sin. ciència jurídica

sin. compl. jurisprudència
- 28 ciència jurídica** *f*
ciencia jurídica *f*; ciencia
del derecho *f*;
jurisprudencia *f*

sin. ciència del dret

sin. compl. jurisprudència
- 29 ciutadà -ana** *m i f*
ciudadano -na *m i f*
- 30 ciutadania** *f*
ciudadanía *f*
- 31 coactivitat** *f*
coactividad *f*
- 32 codi** *m*
código *m*
- 33 cognitivisme** *m*
cognitivismo *m*;
cognoscitivismo *m*

sin. compl. cognoscitivisme
- 34 cognoscitivisme** *m*
vegeu cognitivisme
- 35 coherència de
l'ordenament jurídic** *f*
coherencia del
ordenamiento jurídico *f*
- 36 col·lisió de principis** *f*
colisión de principios *f*
- 37 competència** *f*
competencia *f*
- 38 condició d'aplicació de
la norma jurídica** *f*
condición de aplicación
de la norma jurídica *f*
- 39 coneixement** *m*
conocimiento *m*
- 40 conflicte** *m*
conflicto *m*
- 41 conflicte de regles** *m*
conflicto de reglas *m*
- 42 consens racional** *m*
consenso racional *m*
- 43 conseqüència jurídica** *f*
consecuencia jurídica *f*
- 44 context de descoberta** *m*
contexto de
descubrimiento *m*

sin. compl. context de
descobriment
- 45 context de
descobriment** *m*
vegeu context de
descoberta
- 46 context de justificació** *m*
contexto de
justificación *m*
- 47 contracte social** *m*
contrato social *m*
- 48 contractualisme** *m*
contractualismo *m*

49 cosmopolitisme *m*
cosmopolitismo *m*

50 costum *m*
costumbre *f*

D

51 dany *m*
daño *m*

52 Declaració dels Drets de l'Home i del Ciutadà *f*
Declaración de los Derechos del Hombre y del Ciudadano *f*

53 Declaració Universal dels Drets Humans *f*
Declaración Universal de los Derechos Humanos *f*

54 decret *m*
decreto *m*

55 decret legislatiu *m*
decreto legislativo *m*

56 decret llei *m*
decreto-ley *m*

Nota: El plural de *decret llei* és *decrets llei*.

57 deducció *f*
deducción *f*

58 deontologia *f*
deontología *f*

59 derogar *v tr*
derogar *v tr*

60 desobediència civil *f*
desobediencia civil *f*

61 deure *m*
deber *m*

62 dignitat *f*
dignidad *f*

63 directriu *f*
directriz *f*

64 discrecionalitat judicial *f*
vegeu arbitri judicial

65 discriminació *f*
discriminación *f*

66 disposició addicional *f*
disposición adicional *f*

67 disposició derogatòria *f*
disposición derogatoria *f*

68 disposició final *f*
disposición final *f*

69 disposició transitòria *f*
disposición transitoria *f*

70 doctrina jurídica *f*
doctrina jurídica *f*

Nota: Per *doctrina jurídica* s'entén un conjunt de regles o interpretacions que són utilitzades per tal d'aplicar o interpretar el dret.

71 dogmàtica jurídica *f*
dogmática jurídica *f*

72 dret col·lectiu *m*
derecho colectivo *m*

73 dret comparat *m*
derecho comparado *m*

- 74 dret fonamental** *m*
derecho fundamental *m*
- 75 dret humà** *m*
derecho humano *m*
- 76 dret individual** *m*
derecho individual *m*
- 77 dret natural** *m*
derecho natural *m*
- 78 dret objectiu** *m*
derecho objetivo *m*
- 79 dret subjectiu** *m*
derecho subjetivo *m*;
facultat *f*

sin. compl. facultat
- 80 drets de l'home** *m pl*
vegeu drets humans
- 81 drets econòmics, socials i culturals** *m pl*
derechos económicos, sociales i culturales *m pl*
- 82 drets humans** *m pl*
derechos humanos *m pl*;
derechos del hombre *m pl*

sin. compl. drets de l'home
- 83 efectivitat** *f*
efectividad *f*
- 84 eficàcia normativa** *f*
eficacia normativa *f*
- 85 eficiència** *f*
eficiencia *f*
- 86 emotivisme** *m*
emotivismo *m*
- 87 empirisme** *m*
empirismo *m*
- 88 empirisme científic** *m*
vegeu empirisme lògic
- 89 empirisme lògic** *m*
empirismo lógic *m*;
empirismo científic *m*;
neopositivismo *m*;
positivismo lógic *m*

sin. compl. empirisme científic; neopositivisme; positivisme lògic
- 90 enunciat jurídic** *m*
enunciado jurídic *m*
- 91 epicureisme** *m*
epicureismo *m*
- 92 equitat** *f*
equidad *f*
- 93 esclavatge** *m*
vegeu esclavitud
- 94 esclavitud** *f*
esclavitud *f*

sin. compl. esclavatge
- 95 escolàstica** *f*
escolástica *f*
- 96 ésser humà** *m*
ser humano *m*
- 97 estat de dret** *m*
estado de derecho *m*

E

98 estat del benestar *m*
estado de bienestar *m*

99 estoïcisme *m*
estoicismo *m*

100 exegesi *f*
exegesis *f*; exégesis *f*

101 exigibilitat del dret *f*
exigibilidad del
derecho *f*

102 exposició de motius *f*
exposición de motivos *f*;
preàmbulo *m*

sin. preàmbul

Nota: L'exposició de motius d'un avantprojecte, d'un projecte, d'una proposta, etc. passa a anomenar-se preàmbul una vegada sancionats legalment.

F

103 facultat *f*
vegeu dret subjectiu

104 fal·làcia naturalista *f*
falacia naturalista *f*

105 fenomenologia *f*
fenomenología *f*

106 fet institucional *m*
hecho institucional *m*

107 fet jurídic *m*
hecho jurídico *m*

108 fet provat *m*
hecho probado *m*

109 filòsof -a *m i f*
filósofo -fa *m i f*

110 fonament de dret *m*
fundamento de
derecho *m*; fundamento
jurídico *m*; razonamiento
jurídico *m*

sin. compl. fonament
jurídic; raonament jurídic

111 fonament jurídic *m*
vegeu fonament de dret

112 font del dret *f*
fuente del derecho *f*

G

113 garantia jurídic *f*
garantía jurídica *f*

114 govern *m*
gobierno *m*

H

115 hermenèutica *f*
hermenéutica *f*

116 heterointegració *f*
heterointegración *f*

117 heterònom -a *adj*
heterónimo -ma *adj*

118 holisme *m*
holismo *m*

I

119 igualtat *f*
igualdad *f*

120 il·legal *adj*
ilegal *adj*

- 121 il·legítim -a** *adj*
ilegítimo -ma *adj*
- 122 il·lícit -a** *adj*
ilícito -ta *adj*
- 123 Il·lustració** *f*
Ilustración *f*
- 124 immunitat** *f*
inmunidad *f*
- 125 immunitat diplomàtica** *f*
inmunidad diplomática *f*
- 126 immunitat parlamentària** *f*
inmunidad parlamentaria *f*
- 127 immutabilitat** *f*
inmutabilidad *f*
- 128 imparcialitat** *f*
imparcialidad *f*
- 129 imperi de la llei** *m*
imperio de la ley *m*
- 130 inalienable** *adj*
inalienable *adj*
- 131 incertesa** *f*
incertidumbre *f*
- 132 indeterminació** *f*
indeterminación *f*
- 133 individualisme** *m*
individualismo *m*
- 134 indivisibilitat** *f*
indivisibilidad *f*
- 135 inducció** *f*
inducción *f*
- 136 ineficàcia** *f*
ineficacia *f*
- 137 ineficiència** *f*
ineficiencia *f*
- 138 inferència lògica** *f*
inferencia lògica *f*
- 139 injust -a** *adj*
injusto -ta *adj*
- 140 institucionalització** *f*
institucionalización *f*
- 141 integració** *f*
integración *f*
- 142 interpretació** *f*
interpretación *f*
- 143 investigació** *f*
investigación *f*
sin. recerca
- 144 inviolabilitat dels drets humans** *f*
inviolabilidad de los derechos humanos *f*
- 145 irretroactivitat** *f*
irretroactividad *f*
- J**
- 146 jerarquia normativa** *f*
jerarquía normativa *f*
- 147 judici** *m*
juicio *m*
sin. compl. juí
- 148 judici de fet** *m*
juicio de hecho *m*

- 149 judici de valor *m***
juicio de valor *m*
- 150 juí *m***
vegeu judici
- 151 jurisdicció *f***
jurisdicción *f*
- 152 jurisprudència *f***
vegeu ciència del dret;
ciència jurídica
- 153 jurisprudència *f***
jurisprudencia *f*
- 154 jusnaturalisme *m***
iusnaturalismo *m*
- 155 juspositivisme *m***
positivismo jurídic *m*

sin. positivisme jurídic
- 156 just -a *adj***
justo -ta *adj*
- 157 justícia *f***
justicia *f*
- 158 justícia commutativa *f***
justicia conmutativa *f*
- 159 justícia distributiva *f***
justicia distributiva *f*
- 160 justificabilitat de les normes *f***
justificabilidad de las normas *f*
- 161 justificació externa de la decisió judicial *f***
justificación externa de la decisión judicial *f*
- 162 justificació interna de la decisió judicial *f***
justificación interna de la decisión judicial *f*
- 163 jutge -essa *m i f***
juez -za *m i f*
- 164 jutjat *m***
juzgado *m*
- L**
- 165 legalitat *f***
legalidad *f*
- 166 legislació *f***
legislación *f*
- 167 legitimació *f***
legitimación *f*
- 168 legitimitat *f***
legitimidad *f*
- 169 liberal *adj***
liberal *adj*

sin. compl. lliberal
- 170 licitud *f***
licitud *f*
- 171 llacuna de la llei *f***
laguna de la ley *f*; laguna legal *f*

sin. llacuna legal
- 172 llacuna legal *f***
laguna legal *f*; laguna de la ley *f*

sin. llacuna de la llei

173 llacuna normativa *f*
laguna normativa *f*

174 llei *f*
ley *f*

175 llei divina *f*
ley divina *f*

176 llei eterna *f*
ley eterna *f*

177 llei humana *f*
ley humana *f*

178 llei natural *f*
ley natural *f*

179 lleis de la natura *f pl*
leyes de la
naturaleza *f pl*

180 llenguatge jurídic *m*
lenguaje jurídico *m*

181 liberal *adj*
vegeu liberal

182 llibertat *f*
libertad *f*

183 llibertats
fonamentals *f pl*
libertades
fundamentales *f pl*

184 lògica deontica *f*
lógica deóntica *f*

185 lògica jurídica *f*
lógica jurídica *f*

M

186 mandat *m*
mandato *m*

187 mandat d'optimació *m*
mandato de
optimización *m*; mandato
de optimación *m*

sin. compl. mandat
d'optimització

188 mandat d'optimització *m*
vegeu mandat
d'optimació

189 mandat imperatiu *m*
mandato imperativo *m*

190 mandat representatiu *m*
mandato
representativo *m*

191 mètode jurídic *m*
método jurídico *m*

192 metodologia jurídica *f*
metodología jurídica *f*

193 moral crítica *f*
moral crítica *f*

194 moral positiva *f*
moral positiva *f*

N

195 naturalesa jurídica *f*
naturaleza jurídica *f*

196 necessitats bàsiques *f pl*
necesidades básicas *f pl*

Nota: Terme d'Agnes Heller
que designa els elements
objectius per a la fonamentació
dels drets humans.

197 neopositivisme *m*
vegeu empirisme lògic

- 198 no-cognitivisme** *m*
no cognitivismo *m*;
no cognoscitivismo *m*

sin. compl. no-cognoscitivisme
- 199 no-cognoscitivisme** *m*
vegeu no-cognitivisme
- 200 nominalisme** *m*
nominalismo *m*
- 201 norma** *f*
norma *f*
- 202 norma bàsica** *f*
vegeu norma fonamental
- 203 norma categòrica** *f*
norma categòrica *f*;
norma incondicional *f*

sin. compl. norma incondicional
- 204 norma consuetudinària** *f*
norma consuetudinaria *f*
- 205 norma de competència** *f*
norma de competencia *f*
- 206 norma fonamental** *f*
norma fundamental *f*;
norma fundante bàsica *f*

sin. compl. norma bàsica
- 207 norma hipotètica** *f*
norma hipotética *f*
- 208 norma imperativa** *f*
norma imperativa *f*
- 209 norma incondicional** *f*
vegeu norma categòrica
- 210 norma permissiva** *f*
norma permisiva *f*
- 211 norma primària** *f*
norma primaria *f*
- 212 norma secundària** *f*
norma secundaria *f*
- 213 norma vàlida** *f*
norma vàlida *f*
- O**
- 214 obediència** *f*
obediencia *f*
- 215 objecció de consciència** *f*
objeción de conciencia *f*
- 216 obligació** *f*
obligación *f*
- 217 occamisme** *m*
occamismo *m*
- 218 ontologia jurídica** *f*
ontología jurídica *f*
- 219 ordenament jurídic** *m*
ordenamiento jurídico *m*;
sistema jurídic *m*; orden jurídic *m*

sin. compl. sistema jurídic; ordre jurídic
- 220 ordre jurídic** *m*
vegeu ordenament jurídic
- P**
- 221 part dispositiva de la llei** *f*
parte dispositiva de la ley *f*

- 222 patristica** *f*
patristica *f*
- 223 patrologia** *f*
patrologia *f*
- 224 permís** *m*
permiso *m*

sin. compl. permissió
- 225 permissió** *m*
vegeu permís
- 226 personalisme** *m*
personalismo *m*
- 227 pertinença** *f*
pertenencia *f*
- 228 plenitud de l'ordenament jurídic** *f*
plenitud del ordenamiento jurídico *f*
- 229 ponderació** *f*
ponderación *f*
- 230 ponderació de béns** *f*
ponderación de bienes *f*
- 231 ponderació de drets** *f*
ponderación de derechos *f*
- 232 ponderació entre principis** *f*
ponderación entre principios *f*
- 233 positivisme** *m*
positivismo *m*
- 234 positivisme jurídic** *m*
positivismo jurídico *m*

sin. juspositivisme
- 235 positivisme lògic** *m*
vegeu empirisme lògic
- 236 potestat** *f*
potestad *f*
- 237 preàmbul** *m*
preámbulo *m*; exposició de motius *f*

sin. exposició de motius
- Nota: L'exposició de motius d'un avantprojecte, d'un projecte, d'una proposta, etc. passa a anomenar-se preàmbul una vegada sancionats legalment.*
- 238 premissa** *f*
premisa *f*
- 239 prescripció** *f*
prescripción *f*
- 240 presocràtic -a** *adj*
presocrático -ca *adj*
- 241 pressuposició** *f*
presuposición *f*;
presupuesto *m*

sin. compl. pressupòsit
- 242 pressupòsit** *m*
vegeu pressuposició
- 243 pretensió** *f*
pretensión *f*
- 244 principi de proporcionalitat** *m*
principio de proporcionalidad *m*
- 245 principi de raonabilitat** *m*
principio de razonabilidad *m*

- 246 principi del dany** *m*
principio del daño *m*
- 247 principi del dret** *m*
principio del derecho *m*
- 248 privilegi** *m*
privilegio *m*
- 249 procediment** *m*
procedimiento *m*
- 250 procés** *m*
proceso *m*
- 251 prohibició** *f*
prohibición *f*
- 252 promulgació** *f*
promulgación *f*
- 253 proporcionalitat** *f*
proporcionalidad *f*
- 254 proposició jurídica** *f*
proposición jurídica *f*
- 255 prova** *f*
prueba *f*
- R**
- 256 racionalisme** *m*
racionalismo *m*
- 257 racionalitat jurídica** *f*
racionalidad jurídica *f*
- 258 raó** *f*
razón *f*
- 259 raonabilitat** *f*
razonabilidad *f*
- 260 raonament jurídic** *m*
vegeu fonament de dret
- 261 raonament pràctic** *m*
razonamiento práctico *m*
- 262 realisme jurídic** *m*
realismo jurídico *m*
- 263 recerca** *f*
investigación *f*

sin. investigació
- 264 regla** *f*
regla *f*
- 265 regla de reconeixement** *f*
regla de reconocimiento *f*
- 266 reglament** *m*
reglamento *m*
- 267 resistència pacífica** *f*
resistencia pacífica *f*
- S**
- 268 sanció** *f*
sanción *f*
- 269 seguretat** *f*
seguridad *f*
- 270 sentència** *f*
sentencia *f*
- 271 separació de poders** *f*
separación de poderes *f*
- 272 sil·logisme** *m*
silogismo *m*
- 273 sistema jurídic** *m*
vegeu ordenament jurídic
- 274 sobirà -ana** *adj*
soberano -na *adj*

275 sobirania *f*
soberanía *f*

276 sociologia del dret *f*
sociología del derecho *f*;
sociología jurídica *f*

sin. sociologia jurídica

277 sociologia jurídica *f*
sociología jurídica *f*;
sociología del derecho *f*

sin. sociologia del dret

278 sofista *m i f*
sofista *m i f*

279 solidaritat *f*
solidaridad *f*

280 subjecte del dret *m*
sujeto de derecho *m*

281 supòsit de fet *m*
supuesto de hecho *m*

T

282 tècnica
d'encoratjament *f*
técnica de alentamiento *f*

283 teoria de la justícia *f*
teoría de la justicia *f*

284 teoria deontològica *f*
teoría deontológica *f*

285 teoria general del dret *f*
teoría general del
derecho *f*

286 teoria teleològica *f*
teoría teleológica *f*

287 territorialitat *f*
territorialidad *f*

288 tipicitat *f*
tipicidad *f*

289 tolerància *f*
tolerancia *f*

290 tomisme *m*
tomismo *m*

291 tribunal *m*
tribunal *m*

U

292 universalitat *f*
universalidad *f*

293 universalització *f*
universalización *f*

294 utilitarisme *m*
utilitarismo *m*

V

295 vaguetat *f*
vaguedad *f*

296 validesa axiològica *f*
validez axiológica *f*

297 validesa fàctica *f*
vegeu validesa factual

298 validesa factual *f*
validez fàctica *f*; validez
factual *f*

sin. compl. validesa
fàctica

299 validesa jurídica *f*
validez jurídica *f*

300 validesa sistèmica *f*
validez sistèmica *f*

301 valor jurídic *m*
valor jurídic *m*

302 vigència *f*
vigencia *f*

VOCABULARI DE TEORIA DEL DRET, FILOSOFIA DEL DRET I DRETS HUMANS

Índex castellà

- abogado -da, 4
- abolir, 1
- abrogar, 2
- acto jurídico, 3
- aforado -da, 5
- ambigüedad, 6
- anàlisis, 7
- analogía, 8
- antinomia, 9
- aplicabilidad del derecho, 10
- aplicación del derecho, 11
- arbitrio judicial, 12
- argumentación jurídica, 14
- argumento jurídico, 13
- aristotelismo, 15
- artículo, 16
- asociación, 18
- atributividad, 19
- autointegración, 20
- autónomo -ma, 21
- axiología, 22
- axiología jurídica, 23
- balance entre principios del derecho, 24
- certeza, 26
- ciencia del derecho, 27, 28
- ciencia jurídica, 27, 28
- ciudadanía, 30
- ciudadano -na, 29
- coactividad, 31
- código, 32
- cognitivismo, 33
- cognoscitivismo, 33
- coherencia del ordenamiento jurídico, 35
- colisión de principios, 36
- competencia, 37
- condición de aplicación de la norma jurídica, 38
- conflicto, 40
- conflicto de reglas, 41
- conocimiento, 39
- consecuencia jurídica, 43
- consenso racional, 42
- contexto de
 - descubrimiento, 44
- contexto de justificación, 46
- contractualismo, 48
- contrato social, 47
- cosmopolitismo, 49
- costumbre, 50
- daño, 51
- deber, 61
- Declaración de Derechos del Hombre y el Ciudadano, 52
- Declaración Universal de Derechos Humanos, 53
- decreto, 54
- decreto legislativo, 55
- decreto-ley, 56
- deducción, 57
- deontología, 58
- derecho colectivo, 72
- derecho comparado, 73
- derecho fundamental, 74
- derecho humano, 75
- derecho individual, 76
- derecho natural, 77
- derecho objetivo, 78
- derecho subjetivo, 79
- derechos del hombre, 82
- derechos económicos, sociales i culturales, 81
- derechos humanos, 82
- derogar, 59
- desobediencia civil, 60
- dignidad, 62
- directriz, 63
- discrecionalidad judicial, 12
- discriminación, 65
- disposición adicional, 66
- disposición derogatoria, 67
- disposición final, 68
- disposición transitoria, 69
- doctrina jurídica, 70
- dogmática jurídica, 71

efectividad, 83
 eficacia normativa, 84
 eficiencia, 85
 emotivismo, 86
 empirismo, 87
 empirismo científico, 89
 empirismo lógico, 89
 ensayo, 17
 enunciado jurídico, 90
 epicureismo, 91
 equidad, 92
 esclavitud, 94
 escolástica, 95
 estado de bienestar, 98
 estado de derecho, 97
 estoicismo, 99
 exegesis, 100
 exégesis, 100
 exigibilidad del derecho, 101
 exposición de
 motivos, 102, 237
 facultad, 79
 falacia naturalista, 104
 fenomenología, 105
 filósofo -fa, 109
 fuente del derecho, 112
 fundamento de derecho, 110
 fundamento jurídico, 110
 garantía jurídica, 113
 gobierno, 114
 hecho institucional, 106
 hecho jurídico, 107
 hecho probado, 108
 hermenéutica, 115
 heterointegración, 116
 heterónomo -ma, 117
 holismo, 118
 igualdad, 119
 ilegal, 120
 ilegítimo -ma, 121
 ilícito -ta, 122
 Ilustración, 123
 imparcialidad, 128
 imperio de la ley, 129
 inalienable, 130
 incertidumbre, 131
 indeterminación, 132
 individualismo, 133
 indivisibilidad, 134
 inducción, 135
 ineficacia, 136
 ineficiencia, 137
 inferencia lógica, 138
 injusto -ta, 139
 inmunidad, 124
 inmunidad diplomática, 125
 inmunidad parlamentaria, 126
 inmutabilidad, 127
 institucionalización, 140
 integración, 141
 interpretación, 142
 investigación, 143, 263
 inviolabilidad de los derechos
 humanos, 144
 irretroactividad, 145
 iusnaturalismo, 154
 jerarquía normativa, 146
 juez -za, 163
 juicio, 147
 juicio de hecho, 148
 juicio de valor, 149
 jurisdicción, 151
 jurisprudencia, 27, 28, 153
 justicia, 157
 justicia conmutativa, 158
 justicia distributiva, 159
 justificabilidad de las
 normas, 160
 justificación externa de la
 decisión judicial, 161
 justificación interna de la
 decisión judicial, 162
 justo -ta, 156
 juzgado, 164
 laguna de la ley, 171, 172
 laguna legal, 171, 172
 laguna normativa, 173
 legalidad, 165

legislación, 166
 legitimación, 167
 legitimidad, 168
 lenguaje jurídico, 180
 ley, 174
 ley divina, 175
 ley eterna, 176
 ley humana, 177
 ley natural, 178
 leyes de la naturaleza, 179
 liberal, 169
 libertad, 182
 libertades fundamentales, 183
 licitud, 170
 lógica deóntica, 184
 lógica jurídica, 185
 mandato, 186
 mandato de optimización, 187
 mandato de optimización, 187
 mandato imperativo, 189
 mandato representativo, 190
 método jurídico, 191
 metodología jurídica, 192
 moral crítica, 193
 moral positiva, 194
 naturaleza jurídica, 195
 necesidades básicas, 196
 neopositivismo, 89
 no cognitivismo, 198
 no cognoscitivismo, 198
 nominalismo, 200
 norma, 201
 norma categórica, 203
 norma consuetudinaria, 204
 norma de competencia, 205
 norma fundamental, 206
 norma fundante básica, 206
 norma hipotética, 207
 norma imperativa, 208
 norma incondicional, 203
 norma permisiva, 210
 norma primaria, 211
 norma secundaria, 212
 norma válida, 213
 obediencia, 214
 objeción de conciencia, 215
 obligación, 216
 occamismo, 217
 ontología jurídica, 218
 orden jurídico, 219
 ordenamiento jurídico, 219
 parte dispositiva de la ley, 221
 patristica, 222
 patrología, 223
 permiso, 224
 personalismo, 226
 pertenencia, 227
 plenitud del ordenamiento
 jurídico, 228
 ponderación, 229
 ponderación de bienes, 230
 ponderación de derechos, 231
 ponderación entre
 principios, 232
 positivismo, 233
 positivismo jurídico, 155, 234
 positivismo lógico, 89
 potestad, 236
 preámbulo, 102, 237
 premisa, 238
 prescripción, 239
 presocrático -ca, 240
 presuposición, 241
 presupuesto, 241
 pretensión, 243
 principio de
 proporcionalidad, 244
 principio de
 razonabilidad, 245
 principio del daño, 246
 principio del derecho, 247
 privilegio, 248
 procedimiento, 249
 proceso, 250
 prohibición, 251
 promulgación, 252
 proporcionalidad, 253
 proposición jurídica, 254

prueba, 255
racionalidad jurídica, 257
racionalismo, 256
rama del derecho, 25
razón, 258
razonabilidad, 259
razonamiento jurídico, 110
razonamiento práctico, 261
realismo jurídico, 262
regla, 264
regla de reconocimiento, 265
reglamento, 266
resistencia pacífica, 267
sanción, 268
seguridad, 269
sentencia, 270
separación de poderes, 271
ser humano, 96
silogismo, 272
sistema jurídico, 219
soberanía, 275
soberano -na, 274
sociología del
 derecho, 276, 277
sociología jurídica, 276, 277
sofista, 278
solidaridad, 279
sujeto de derecho, 280
supuesto de hecho, 281
técnica de alentamiento, 282
teoría deontológica, 284
teoría de la justicia, 283
teoría general del derecho, 285
teoría teleológica, 286
territorialidad, 287
tipicidad, 288
tolerancia, 289
tomismo, 290
tribunal, 291
universalidad, 292
universalización, 293
utilitarismo, 294
vaguedad, 295
validez axiológica, 296
validez fáctica, 298
validez factual, 298
validez jurídica, 299
validez sistémica, 300
valor jurídico, 301
vigencia, 302